

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT  
2020  
Probă scrisă**

**FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE**

**Model**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

**SUBIECTUL I (60 de puncte)**

**A.** Citiți cu atenție următoarele texte:

*Există morale de stăpâni și morale de sclavi. (...) În primul caz, în care stăpânitorii sunt cei care determină noțiunea binelui, stările sufletești elevate și trufașe sunt resimțite ca distinctive, ele determinând ierarhia. (...) Cu totul altfel stau lucrurile în cazul celui de-al doilea tip de morală. (...) Morala sclavilor este esențialmente o morală a utilității. Acesta-i locul de obârșie al vestitului antagonism dintre bun și rău.*

*(Friedrich Nietzsche, Dincolo de bine și de rău)*

*Moralitatea este condiția care singură poate face ca o ființă rațională să fie scop în sine, fiindcă numai prin ea este posibil ca o ființă rațională să fie membră legiuitoare în imperiul scopurilor. Astfel, moralitatea și umanitatea, întrucât aceasta din urmă e capabilă de moralitate, sunt singurele care au demnitate.*

*(Immanuel Kant, Întemeierea metafizicii moravurilor)*

Pornind de la textele date:

1. Precizați înțelesul celor două tipuri de morală la care se face referire în primul text.  
**6 puncte**
2. Analizați, în aproximativ două pagini, concepțiile filosofice despre morală evidențiate în cele două texte.  
**12 puncte**
3. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între conceptele de morală și ființă rațională.  
**6 puncte**
4. Argumentați un punct de vedere referitor la actualitatea concepției lui Friedrich Nietzsche cu privire la morală, în contextul societății contemporane.  
**6 puncte**

**B.**

1. Fie un mod silogistic din figura 1, cu premisa minoră particulară și premisa majoră negativă.
  - a. Scrieți schema de inferență corespunzătoare unui silogism având caracteristicile enunțate.  
**5 puncte**
  - b. Construiți, în limbaj natural, un silogism corespunzător schemei de inferență elaborate la punctul a.  
**6 puncte**
  - c. Verificați explicit (prin orice metodă de verificare a validității silogismelor) validitatea silogismul construit și precizați decizia la care ați ajuns.  
**7 puncte**
2. Răspundeți fiecăreia dintre următoarele cerințe:
  - a. Prezentați două tipuri de argumentare inductivă.  
**6 puncte**
  - b. Pentru fiecare dintre tipurile de argumentare prezentate la punctul a., construiți câte un exemplu prin care să le ilustrați.  
**6 puncte**

**SUBIECTUL al II-lea**

**(30 de puncte)**

Următoarea secvență face parte din programa școlară de filosofie.

<i>Competențe specifice</i>	<i>Conținuturi</i>
1.4. Identificarea unor concepte și categorii specifice teoriei cunoașterii 1.5. Compararea soluțiilor propuse de diferite concepții filosofice problemelor specifice cunoașterii umane 2.5. Caracterizarea premiselor presupuse de o poziție filosofică în gnoseologie	<b>Cunoașterea</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Problema întemeierii cunoașterii.</li><li>- Forme de cunoaștere și tipuri de adevăr.</li><li>- Adevăr și eroare.</li></ul>

(Programa școlară de filosofie, OMEC nr.5959/22.12.2006)

Prezentați specificul demersului educațional desfășurat în vederea formării competențelor precizate în secvența dată, având în vedere următoarele:

- menționarea unei metode didactice și descrierea modului de formare a competențelor prin utilizarea acestei metode; **6 puncte**
- precizarea a două caracteristici ale metodei menționate; **2 puncte**
- justificarea modului în care metoda menționată poate favoriza formarea competențelor din secvența dată; **4 puncte**
- evaluarea fiecăreia dintre competențele precizate în secvența dată prin câte un tip diferit de item. **18 puncte**

**Notă:** Se punctează corectitudinea științifică a informației de specialitate și corectitudinea proiectării itemilor, respectiv a baremului acestora.